

Ασπίδα από 10 πρυτάνεις στο δημόσιο πανεπιστήμιο

Των ΕΛΕΝΑΣ ΒΑΡΙΝΟΥ, ΑΝΝΑΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗ

Η θωράκιση του δημόσιου πανεπιστημίου είναι η βασική προϋπόθεση που θέτουν οι πρυτάνεις των ελληνικών πανεπιστημίων, λίγες ημέρες πριν από τη συζήτηση στη Βουλή για την αναθεώρηση του άρθρου 16, που θα σηματοδοτήσει την αναδιαμόρφωση του, χάρτη των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Είτε μιλώντας για «ανύψωση», είτε για ανάγκη «στήριξης», είτε για «αναβάθμιση της δημόσιας Παιδείας, κυρίως με επαρκέστερη χρηματοδότηση», οι εκπρόσωποι των διοικήσεων 10 ελληνικών πανεπιστημίων συγκλίνουν στην προτεραιότητα της εκπαιδευτικής πολιτικής, εκφράζοντας, κατά τ' άλλα, από την επιφυλακτικότητα τους έως και την πλήρη διαφωνία τους με την προτεραιότητα των δύο μεγάλων κομμάτων για την κατάργηση του «16».

ΧΡ. ΚΙΤΤΑΣ

«Προέχει η αναβάθμιση της δημόσιας Παιδείας»

Επαναλαμβάνοντας τη δεδομένη θέση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών, υπέρ του δημόσιου πανεπιστημίου, ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, Χρ. Κίττας, υποστήριξε στην «Ε» πως τα δύο κόμματα που εκπροσωπούν την πλειοψηφία του λαού και έχουν λάβει την πρωτοβουλία για την αναθεώρηση του άρθρου 16 όφειλαν να σκεφθούν πως μια τέτοια συζήτηση θα έπρεπε να έπεται της συζήτησης για την αναβάθμιση της Παιδείας στη χώρα μας και στα τρία επίπεδα της εκπαίδευσης.

«Προέχει η αναβάθμιση της δημόσιας παιδείας από την ανάγκη ίδρυσης μη κρατικών ιδιωτικών πανεπιστημίων. Σε κάθε περίπτωση θα περιμένουμε, εφόσον έχει δρομολογηθεί η ατζέντα, η πολιτική για τη συζήτηση της ανάγκης άρσης του άρθρου 16 του Συντάγματος. Ωστόσο, αναμένουμε από τα δύο κόμματα να πάρουν σαφείς θέσεις για το πώς βλέπουν την Ανώτατη Εκπαίδευση μετά την τυχόν, απευκταία για μας, άρση του 16. Πόσων ειδών πανεπιστήμια θα λειτουργούν; Θα είναι τα δημόσια και τα μη κρατικά - μη κερδοσκοπικά; Και πού εντάσσονται τα παραρτήματα των ξένων πανεπιστημίων; Ο νόμος, ο αυστηρός εκτελεστικός νόμος που θα αφορά και τα μη κρατικά - μη κερδοσκοπικά, ποια ισχύ θα έχει στα παραρτήματα των ξένων πανεπιστημίων; Κι αν, όπως φοβόμαστε, δεν μπορεί να έχει καμία ισχύ, προς τι η σπουδή για την άρση του άρθρου 16, αφού δεν επιλύει το πρόβλημα της επιβολής της αναγνώρισής τους; Και σε κάθε περίπτωση, εφόσον θα έχουμε τρία είδη και ίσως και τέταρτο (κολέγια που δεν είναι παραρτήματα, αλλά θα ακολουθήσουν την παραρτηματοποίηση)

πώς απαντούν οι βουλευτές των δύο κομμάτων στον διαφαινόμενο κίνδυνο της ίδρυσης πολλών, και όχι ολίγων και καλών, όπως πιστεύουν λίγοι, υποτυπωδώς ανεπτυγμένων πανεπιστημίων, τα οποία θα επιφέρουν τεράστια ζημιά στο περιφερειακό σύστημα Ανώτατης Εκπαίδευσης της χώρας. Οι βουλευτές της περιφέρειας, ανεξάρτητα από κόμματα, αντιλαμβάνονται το μέγεθος της περιπέτειας στο οποίο θα ρίξουν τη χώρα;»

Κ. ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ

«Να μάθουμε όλες τις παράπλευρες ρυθμίσεις»

«Αναμένουμε και απαιτούμε από την κυβέρνηση και όλα τα κόμματα της Βουλής να ακούσουμε, επειγόντως και πριν από κάθε συζήτηση για μεταβολή της Χάρτας της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, την ανακοίνωση μέτρων και αποφάσεων για την ανύψωσή της και τη μεγαλύτερη χρηματοδότησή της», δήλωσε ο πρύτανης του Ε.Μ. Πολυτεχνείου, Κ. Μουτζούρης.

«Είναι αυτονόητο ότι κάθε κυβέρνηση έχει τα δημοκρατικά δικαιώματα να νομοθετεί. Να προτείνει προς ψήφιση αλλαγές, να επιχειρεί τομές σε νέες κατευθύνσεις. Το οφείλει στους πολίτες της. Θα πρέπει, όμως, ταυτοχρόνως, να προασπίζει και να βελτιώνει ήδη εμπεδωμένες κοινωνικές κατακτήσεις, όπως αναμφισβήτητα είναι και η δωρεάν δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση»

Νομίζω πως, για να μπορεί κάποιος να συμφωνήσει (ή να διαφωνήσει) με τη συζήτηση μείζονος αλλαγής στον χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, θα πρέπει να είναι σε γνώση του όλες οι παράπλευρες απαραίτητες ρυθμίσεις. Π.χ. πώς θα εισάγονται στα μη κερδοσκοπικά ΑΕΙ οι φοιτητές, πώς θα επιλέγονται οι διδάσκοντες, πώς θα χορηγούνται τα διπλώματα, πώς θα γίνεται η πιστοποίηση της ποιότητας των σπουδών».

Σ. ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ

«Να ακούσουμε τις προτάσεις των κομμάτων»

Τις προτάσεις των δύο κομμάτων ως προς τον εκτελεστικό νόμο, για την ίδρυση των μη κρατικών πανεπιστημίων, περιμένει με ενδιαφέρον ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Πειραιά, Σωτήρης Καρβούνης.

«Ως Πανεπιστήμιο, θέλουμε να κρατήσουμε λίγο τις αποστάσεις από την υπόθεση αυτή, αναμένοντας την απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής για το θέμα. Θεωρώ ότι η συζήτηση πρέπει επιτέλους να ξεκινήσει, διότι η καθυστέρηση σε τίποτα δεν εξυπηρετεί. Το γεγονός ότι είναι τα δύο μεγάλα κόμματα υπέρ της μεταβολής του άρθρου 16 δεν σημαίνει τίποτα, αν δεν δούμε τον εκτελεστικό νόμο. Επομένως, εκείνο που θα μπορούσα να προτείνω αυτήν τη στιγμή είναι ν' ακουστεί και το σχέδιο που έχουν και τα δύο κόμματα ως προς τον εκτελεστικό νόμο».

Γ. ΒΕΝΙΕΡΗΣ

«Να αναβληθεί η συζήτηση για το 16»

Αν και αναγνωρίζει την αναγκαιότητα των μεταρρυθμίσεων, ο πρύτανης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γιώργος Βενιέρης, σπεύδει να ταχθεί υπέρ της αναβολής της συζήτησης για το «16» «μέχρι τουλάχιστον να μάθουμε πού μας οδηγεί».

Βάσει και του ψηφίσματος της Συγκλήτου πριν από τα Χριστούγεννα, όπως τονίζει ο κύριος Βενιέρης, «εμείς έχουμε πει ότι ναι μεν οι μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες, αλλά η συζήτηση για το 16 θα έπρεπε να αναβληθεί μέχρι, τουλάχιστον, να μάθουμε πού μας οδηγεί»

Βέβαια, υπάρχει μια μερίδα που λέει ότι είμαστε η τελευταία χώρα η οποία δεν επιτρέπει την ίδρυση οποιασδήποτε άλλης μορφής πανεπιστημίων εκτός των δημοσίων. Από την άλλη, υπάρχει η άποψη ότι όπου εμφανίστηκαν ιδιωτικά πανεπιστήμια δεν επήλθε και καμία φοβερή αλλαγή»

Εμείς οι πρυτάνεις, αλλά και οι σχολές, αυτό που ζητούμε είναι στήριξη, ώστε να μπορούν να αποδώσουν

περισσότερο τα ελληνικά πανεπιστήμια, τα οποία έχουν δώσει εξετάσεις κι έχουν πετύχει, και είναι και σε καλή κατάσταση παρ' όλα τα προβλήματα.

ΑΝ. ΜΑΝΘΟΣ

«Η Παιδεία είναι δημόσιο αγαθό»

«Δεν θα ήθελα να προκαταλάβω την απόφαση της Συγκλήτου για το άρθρο 16», δήλωσε ο πρόεδρος του ΑΠΘ, Αναστάσιος Μάνθος. «Σε μια γενικόλογη προσέγγιση ωστόσο, εκφράζω την επιφύλαξή μου σε σχέση με τον τρόπο που γίνεται αυτή η προσπάθεια και τον τρόπο που θα ελέγχονται αυτά τα πανεπιστήμια. Η λέξη πανεπιστήμιο θα τα καλύπτει όλα; Θα πρέπει να προσδιορισθεί επακριβώς τι εννοούμε με τη λέξη πανεπιστήμιο και τον τρόπο με τον οποίο θα ελέγχεται η λειτουργία αυτών που θα ονομάζονται πανεπιστήμια. Τα πανεπιστήμια παρέχουν παιδεία και εκπαίδευση. Η Παιδεία είναι ένα αγαθό δημόσιο και πρέπει να παρέχεται από την κοινωνία».

ΗΛ. ΚΟΥΣΚΟΥΒΕΛΗΣ

«Στροφή προς την έρευνα, διεθνοποίηση των σπουδών»

«Έχω ταχθεί επανειλημμένως υπέρ του δημόσιου πανεπιστημίου. Η συζήτηση για το άρθρο 16 δεν συνιστά την ουσία των προβλημάτων ή την προοπτική της ανώτατης εκπαίδευσης», επαναλαμβάνει ο πρόεδρος του Παν. Μακεδονίας, Ηλίας Κουσκουβέλης. Τα κύρια ζητήματα για την εκπαίδευση είναι η βελτίωση της ποιότητας, η διαφάνεια της διαχείρισης του δημόσιου χρήματος, η αντιμετώπιση της οικογενειοκρατίας, η στροφή προς την έρευνα και η διεθνοποίηση των σπουδών. Η πραγματικότητα είναι ότι, παρά την απαγόρευση, η εισβολή μη κρατικών φορέων αμφιβόλου ποιότητας στον χώρο της εκπαίδευσης είναι γεγονός. Η εισβολή αυτή πρέπει ν' αντιμετωπισθεί και, κυρίως, να ρυθμιστεί με τη συμμετοχή του δημόσιου πανεπιστημίου. Γι' αυτό, η όποια αναθεώρηση του άρθρου 16 θα πρέπει να είναι αυστηρά περιορισμένη, επιτρέποντας τη δημιουργία μη κερδοσκοπικών και προπαντός, κοινωφελούς χαρακτήρα ιδρυμάτων που θα παρέχουν ανώτατη εκπαίδευση, υπό την εποπτεία, μάλιστα, των δημόσιων πανεπιστημίων. Στρατηγικά, η ορθή τακτική επί του θέματος είναι στη συμμετοχή για την εκπόνηση των ρυθμίσεων».

Γ. ΓΕΡΟΘΑΝΑΣΗΣ

«Όλη η συζήτηση γίνεται σε λάθος βάση»

Ο Γιάννης Γεροθανάσης, πρόεδρος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, υποστηρίζει:

«Το άρθρο 16 καθορίζει τη μορφή των ΑΕΙ ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και πλήρως αυτοδιοικούμενα. Δυστυχώς στην Ελλάδα το δεύτερο σκέλος έχει καταργηθεί, ενώ εδώ και λίγα χρόνια ευρωπαϊκά πανεπιστήμια έχουν εγκαθιδρύσει παραρτήματα τα οποία σε λίγο θα αποκτήσουν και επαγγελματικά δικαιώματα. Επομένως, όλη η συζήτηση για το άρθρο 16 γίνεται σε λάθος βάση. Πιστεύω στο δημόσιο πανεπιστήμιο. Το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την έρευνα, ενώ ο ιδιώτης δεν μπορεί να επενδύσει στην έρευνα για οικονομικούς λόγους, παρά μόνο στην εκπαίδευση. Συνεπώς πρέπει να θωρακίσουμε το δημόσιο πανεπιστήμιο με σοβαρή δουλειά και έρευνα, αν θέλουμε να ανταποκριθούμε στις επιταγές της σύγχρονης κοινωνίας».

Ι. ΠΑΛΛΗΚΑΡΗΣ

«Προέχει η ενίσχυση του δημόσιου πανεπιστημίου»

Ο Ιωάννης Παλλήκαρης, πρόεδρος του Πανεπιστημίου Κρήτης, αναφερόμενος στην απόφαση της Συγκλήτου του ιδρύματός του, με την οποία αντιτίθεται στην αναθεώρηση του άρθρου 16 και ορίζει κινητοποιήσεις, υποστηρίζει ότι είναι σεβαστή, παρ' όλο που μοιάζει να είναι μια απόλυτη θέση, καθώς εκείνο που προέχει είναι η ενίσχυση του δημόσιου πανεπιστημίου ώστε να είναι εκπαιδευτικά, οικονομικά και διοικητικά ανταγωνιστικό.

Σε δεύτερο βαθμό η ιδιωτική εκπαίδευση είναι καλοδεχούμενη, στο βαθμό που θα αποτελεί συμπληρωματικό μέσο στην εκπαίδευση, όπως συμβαίνει σε όλη την Ευρώπη και εφόσον βεβαίως υπάρχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις.

Ι. ΓΡΥΣΠΟΛΑΚΗΣ

«Όλα τα κολέγια πρέπει να κλείσουν»

«Το ιδιωτικό πανεπιστήμιο δεν μπορεί να λειτουργήσει στην Ελλάδα», λέει ο πρόεδρος του Πολυτεχνείου Κρήτης Ιωακείμ Γρυσπολάκης, εν όψει της συζήτησης του άρθρου 16 στη Βουλή. Παράλληλα τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης των δημόσιων πανεπιστημίων έπειτα από την αξιολόγησή τους, ενώ εκτιμά ότι μια σωστή αξιολόγηση των ιδιωτικών επιχειρήσεων-κολεγίων που λειτουργούν στην Ελλάδα θα οδηγήσει στο κλείσιμό τους.

«Δεν είμαι θετικός (στο άρθρο 16), διότι πιστεύω ότι το δημόσιο πανεπιστήμιο πρέπει να ενισχυθεί αφού πρώτα αξιολογηθεί», τονίζει ο κ. Γρυσπολάκης και προσθέτει: «Τα κολέγια-ιδιωτικές επιχειρήσεις να υπαχθούν στη δικαιοδοσία της υπουργείου Παιδείας προκειμένου να αξιολογηθούν σωστά και εκτίμησή μου είναι πως όλα θα πρέπει να κλείσουν, διότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λειτουργίας ως πανεπιστήμια».

«Θεωρώ ότι το ιδιωτικό πανεπιστήμιο, για να λειτουργήσει, θα πρέπει να έχει ένα ιστορικό παρελθόν όπως συμβαίνει στις ΗΠΑ. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει τέτοιο ιστορικό παρελθόν, πλην όμως οι πρυτάνεις έχουμε διατυπώσει κατ' επανάληψη τις απόψεις μας ότι χρειάζεται ενδυνάμωση του δημόσιου πανεπιστημίου, διότι σε αυτό έχει συσσωρευθεί ό,τι καλύτερο μπορεί να υπάρξει αυτή τη στιγμή από επιστημονικό προσωπικό. Έχει τη δυνατότητα το δημόσιο πανεπιστήμιο να προσφέρει πάρα πολλά.

Θα πρέπει βέβαια το δημόσιο πανεπιστήμιο να φροντίζει για την έξωθεν χρηματοδότηση. Δεν μπορεί να επαφίεται απλά και μόνον στη χρηματοδότηση της πολιτείας. Όσον αφορά το άρθρο 16, το πώς θα αναμορφωθεί, αυτό δεν είναι θέμα που μπορεί να πει ένας θετικός επιστήμονας, αλλά μόνο ένας νομικός. Το ιδιωτικό πανεπιστήμιο δεν μπορεί να λειτουργήσει στην Ελλάδα. Και βέβαια, απαίτηση είναι αφενός η αύξηση της χρηματοδότησης των δημόσιων πανεπιστημίων, με απαραίτητη προϋπόθεση όμως την προηγηθείσα αξιολόγηση».

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΓΙΑΤΗΣ

«Να μπει χαλινάρι στα ΚΕΣ»

Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Κώστας Μπαγιάτης τόνισε: «Λίγο με ενδιαφέρει αν η ΓΣΕΕ ή η Εκκλησία δημιουργήσουν ιδιωτικό πανεπιστήμιο. Αυτό που προέχει, κατά τη γνώμη μου, είναι η ενίσχυση της δημόσιας εκπαίδευσης και των δημοσίων Πανεπιστημίων. Είμαι υπέρ της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης και θέλω να διατηρηθεί. Η δημιουργία ιδιωτικών ΑΕΙ δεν νομίζω πως θα οδηγήσει στην ενίσχυση των δημοσίων ΑΕΙ. Παράλληλα πιστεύω πως πρέπει να μπει ένα χαλινάρι και στην κατάσταση που επικρατεί με τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών».